

Roemen in het kruis

Schriftlezing: Galaten 6

Tekst: Galaten 6:14

Zingen:

Psalm 51: 6, 7

Psalm 48: 4

Psalm 102: 6, 10

Psalm 21: 5

Psalm 56: 5

De tekst voor de prediking is uit het voorgelezen Schriftgedeelte, Galaten 6 vers 14: *Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus; door Welken de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld.*

We luisteren naar: **roemen in het kruis.**

1. Leven door de Geest

2. Leven in de wereld

3. Leven onder het kruis

Er is een bekend lied, gemeente, waarvan meestal het een-na-laatste couplet veel wordt aangehaald. Ik meen dat het meer dan tweeëntwintig coupletten heeft. Waarom nu juist dat een-na-laatste couplet? Wel, ik denk dat daar, zoals we het hier bij de Galatenbrief tegenkomen, de kern van al het voorafgaande in vervat ligt.

Laten we zo luisteren, als de apostel Paulus in de Galatenbrief de leer heeft uitgelegd die blijkbaar aangetast werd, daar ergens in die gemeenten in het huidige Turkije, in Galatië. Mensen die, net als wij, de Bijbel kenden. Sommigen al heel lang, want het waren Joden. Maar er waren ook mensen in die gemeenten bijgekomen die, nadat Paulus was vertrokken, wel dezelfde woorden hoorden over Jezus Christus en Dien gekruisigd, maar, en dan hebt u dat duivelse woordje 'maar', zoals Luther daarover sprak. Daartegen verzet Paulus zich. Want als er geroemd wordt in het kruis, dan is er geen maar meer. Dan gaat het alleen over het kruis, het kruis van Christus alleen. En daar moet het in ons leven ook komen.

We kunnen allerlei ja-maars hebben, allerlei tegenwerpingen. U mag ook uw vragen wel hebben, maar dan moet dat wel zijn naar de Schrift.

1. Leven door de Geest

Laten we luisteren wat de apostel bedoelt. Het gaat om het kennen van het leven, het geestelijke leven. We hebben allemaal een natuurlijk leven, maar dat is zomaar voorbij. Er kan een ongeluk gebeuren. De meeste mensen sterven op bed. We gaan elke avond weer slapen en het kan zomaar de laatste keer zijn dat je gaat slapen. En als je dan alleen maar het aardse leven hebt gehad en niet dat geestelijke leven, dan mis je blijkbaar het allervoornaamste.

Wat is dat dan? Leven door de Geest. Dat is door de Heilige Geest, gemeente. Geestelijk leven. Je kunt wel veel lawaai maken, maar dat is niet het geestelijke leven. Vanmorgen hebben we gehoord

hoe op de Pinksterdag de Geest werd uitgestort. Dat is heel bijzonder gebeurd, met tongen als van vuur. Mensen gingen de grote werken Gods verkondigen, ze spraken in allerlei talen. Nu spreekt hier diezelfde apostel, die dat zo niet zelf heeft meegemaakt op de Pinksterdag, al heeft hij het later ook wel gezien.

Want als mensen bekeerd worden en geestelijk leven krijgen, dan is er verschil in trap, in mate en in wijze, maar het is wel dezelfde Geest, de Geest van de Heere Jezus Christus. Dat is dus de kern waar het om gaat wanneer Paulus terugschrijft aan die gemeenten. Hij hoort dat er geroemd wordt, en dan nog wel over de predikers die na hem gekomen zijn.

Was er dan iets verkeerd bij Paulus? Heeft hij een ander Evangelie gepredikt dan Jezus Christus en Dien gekruisigd? Nee. Dat hebben die anderen ook niet openlijk gedaan. Ook zij spraken over Christus. Maar ze spraken er niet uit. Je kunt over de zaken spreken waar het om gaat, en toch merk je: daar is de Geest niet in. Nogmaals, dat bedoel ik niet uitwendig of bijzonder, maar innerlijk. Wat zou het dan zijn, als u zelf dat geestelijke leven niet hebt en u ontmoet iemand die zegt dat wel te hebben? Wat wil je dan horen? Hoe word je dan jaloers? En hoe krijg je dat dan zelf ook, door middel van de Geest van Christus?

U kent allemaal die bekende uitdrukkingen. Waar de Geest werkt, daar werkt Hij altijd op de ootmoed aan. Nederig en klein maakt Hij. Zo laag, zo diep bij de grond. En dat miste Paulus nu juist bij die mensen. Als er over die predikers gesproken werd, sprak men niet meer over Christus. En dat moeten predikers toch gaan doen. Maar men sprak veel meer over die predikers zelf. Die prediking van Paulus was goed, zei men dan misschien, hoor. Hij is een van de grondleggers van die christelijke gemeenten geweest. Dat moet je niet vergeten. Maar, zo zei men, er is meer. De pijl ligt verder. Je moet dieper graven. Paulus had altijd maar over het kruis van Christus, maar er is nog iets anders.

En wat is er dan anders? Dat konden zij wel vertellen. Ze hielden de gemeenten voor dat die mensen in Galatië wel tot het geloof waren gekomen, maar nog niet zo hoog stonden als zijzelf. Die predikers na Paulus konden roemen. Nou, gemeente, wie zou nu niet willen roemen? Wie zou de laatste zes psalmen van het psalmboek niet eens van harte willen zingen? We hadden vroeger een ouderling, en die man kon dat niet, totdat de Heere hem op het sterfbed legde. Toen heeft de Heere het hem geleerd. Toen mocht hij roemen. Zijn vrouw was zalig gestorven. Hij kon dat zelf, om zo te zeggen, niet napraten, laat staan nadoen. Maar de Geest heeft het hem geleerd.

Nu zegt de apostel Paulus: er zijn mensen die roemen en die spreken grote dingen over wat er allemaal gekend en geleerd moet worden. Maar eigenlijk roemen ze in zichzelf. Zij konden het vertellen. Zij konden de gemeenten voorhouden hoe het moest. Maar je werd er niet echt jaloers op, want het bleef onbereikbaar ver. En er komt nog iets bij. Terwijl zij zichzelf, om zo te zeggen, ophemelden en wezen op bijzondere dingen die zij hadden meegemaakt, hebben zij Paulus vernederd weggezet. Dat is pijnlijk geweest voor Paulus. Had Paulus dan niet net zo goed kunnen roemen als zij? Hij had het gekund, maar hij wilde het niet. Want zij spraken over zichzelf. En Paulus had geleerd: *Ik weet, dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont*. Dat was niet alleen waar voor zijn bekering. Ook toen dacht hij goed werk te doen. Maar dat goede werk van Paulus, zijn ijver en zijn vroomheid, werd voor hem schade en drek. Dus als hij wordt weggezet, hoe pijnlijk het ook geweest is, dan was dat voor hem geen vreemd werk. God had hem al op de lage plaats gezet.

Ouderen zeiden vroeger wel: er is soms zomaar gist in je schoenen. Je kunt zomaar gaan rijzen, je wilt wat worden. En wat wilden die mensen dan in de gemeenten van Galatië? Als je zegt dat je een geestelijk mens bent, dan roem je toch in Christus en in de Geest. Maar wat deden zij? Ze

zeiden onder andere: wat zijn wij blij dat zoveel mensen ons toestemmen en ons bijvallen, dat zij zeggen: ja, u brengt nu het ware licht, u moeten we volgen.

Maar we moeten geen mens volgen, gemeente. We moeten Christus volgen, Die God en mens is en Die ons door Zijn Geest leidt en troost. Wel de Geest van de Schrift. Toen had men natuurlijk nog niet heel de Bijbel. Nu schrijft de apostel Paulus, geïnspireerd door de Heilige Geest, de Schrift. Duidelijk, zwart op wit. En dan zegt hij tegen die mensen: u roemt in een mens. Dat is niet het leven door de Geest. Dat is uw oude leven. De mens moet een doodsteek krijgen. Er moet een nieuw leven komen. En het leven door de Geest is niet dat de mens geëerd wordt, maar dat God en de Zoon van God geëerd gaan worden.

Dat was nu het ene van die dwaling. Zij gingen roemen in hun arbeid. Zij konden, als het ware, verslag uitbrengen: zoveel bekeerlingen gehad, het ging allemaal goed in die gemeenten. Maar Paulus wist, omdat hij ook andere geluiden hoorde: het is niet goed in die gemeenten. Waarom niet? Dat heeft te maken met de andere kant van die leer. Als u roemt in een mens, dan is er geen roemen meer in God, in wat God doet. En dat is het ergste.

Kijk, die rijke jongeling, de Heere Jezus had hem lief. En als u als gemeente samenkomt en uw verplichtingen nakomt, dan is dat goed. Maar daarmee was die rijke jongeling niet bekeerd. Hij moest Godskennis krijgen. Kennis van zijn zonde tegen God. En zelfkennis krijgen. Dan kun je met je geld niets meer verdienen. Dan zeg je: Heere, mag het dan zijn dat ik de helft van mijn goederen weggeef, dat ik viervoudig teruggeef wat ik door bedrog ontvreemd heb? Het is niet meer van mijzelf. Neem Gij dan mijn leven, Heere. Ik wil niet meer roemen in wat ik bereikt heb of gedaan heb, maar ik wil roemen in wat U doet.

Dan ben je een afhankelijk mens. Dan word je een geestelijk mens. Ik bedoel geen verkeerde overgeestelijkheid, gemeente, maar geestelijkheid naar de Schrift. Dan roem je in Christus alleen. Dan krijg je niet alleen zelfkennis, maar daar hoort ook Christuskennis bij. Mag dat er nu zijn, gemeente? Als we luisteren dat de apostel gaat roemen door de Geest in dit leven, dan betekent dat: een bekeerd leven, een leven met een ander doel, andere woorden, al blijft het dezelfde Schrift.

Zoals die jongen zei tegen zijn moeder: het lijkt wel of die dominee anders is gaan preken. Nee, zei die wijze moeder, jij bent anders gaan luisteren. Ook dat is wat de apostel aan de gemeenten schrijft. Roemen, dus ook niet in de apostel Paulus, de grondlegger van de gemeenten, en nog minder in zijn opvolgers die blijkbaar een evangelie brachten dat wel naar de mens was, maar niet naar Gods Woord. Zou dit in onze tijd ook nog zo zijn, gemeente? En laten we nu niet naar andere kerken kijken. Laten we maar naar onszelf kijken. We kunnen gemakkelijk spreken over een ander in de gemeente op een ongeestelijke wijze. Maar als we werkelijk kennis krijgen aan de Geest van Christus, dan gaat het niet meer over de ander. *Wat ziet gij den splinter, die in het oog uws broeders is, maar den balk, die in uw oog is, merkt gij niet?* Dan word je ontdekt aan de balk in je eigen oog. En die moet eruit. Dan wordt de vraag of de Heere ook mij die bekering wil geven en mij Zijn Geest niet wil onthouden. En wanneer dat dan mag gebeuren, gemeente, dan spreekt de apostel Paulus hier over roemen in een kruis.

Als er iets is in het leven waar je niet over wilt spreken en niet aan wilt denken, dan is het wel een kruis, zeker in die tijd toen het christendom nog maar net kwam. Wat was een kruis? Nu is het een symbool. Als je uit Noord-Korea zou moeten vluchten en je zoekt een huis waar christenen wonen, dan zoek je misschien naar een kruis, omdat je weet: daar zijn mensen die helpen. Maar in die tijd betekende een kruis iets heel anders. Het was het middel dat de Romeinen hadden ingevoerd in

hun strafrecht. Zelfs de Joden kenden het kruis als terechtstellingsmiddel eerst niet op die manier, totdat de Romeinse onderdrukking kwam. De zwaarste straf was de veroordeling tot het kruis.

Als je ergens over wilde spreken en denken, dan dacht je toch niet aan een kruis. En in die tijd van de Heere Jezus Christus heeft God juist dat kruis gegeven als het middel, waarvan Hij Zelf had gezegd: laat dat nu het teken zijn, wat voor de Joden een ergernis is en voor de Grieken dwaasheid, en laat dat nu juist voor de godsdienstige mens en voor de wereld het teken zijn waarin geroemd moet worden.

Dat heeft de apostel Paulus niet uit zichzelf begrepen, gemeente. En natuurlijk, zonder het leven van de Geest is er geen plaats voor het kruis van Christus. Want als dat kruis in ons leven waarde krijgt, dan gaat de Schrift leven die zegt: *Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt*. Dat was bij de Joden bekend uit het Oude Testament. Dan werd iemand niet levend aan een kruis genageld, maar dan werd een gedode aan een hout gehangen, tot waarschuwing en afschrikking, opdat men niet in die zonde zou vallen. En hoe is het tegenwoordig? De zonde is zo aanlokkelijk. De zonde volgen we allemaal na. Maar Christus, gemeente, hebben we Hem nu nodig tot verzoening van onze zonde? Want we moeten wel naar dat kruishout komen. We moeten wel zien: *Hij voor mij, daar ik anders den eeuwigen dood had moeten sterven*. En hoe kom je daar dan? De apostel Paulus zegt het hier: door het leven van de Geest. En dat is dus het leven van de Schrift. Laat het dan voor de godsdienst een ergernis zijn en voor de wereld dwaasheid. Wanneer de ogen voor uw schuld worden geopend, *komt er ook plaats om onder die ijzeren nagelpunten, die Christus' voeten hielden gebonden, een plaatsje te mogen hebben om te wenen om uw zonde*. Dat is de bedoeling van de apostel, als hij zegt: ik wil niet anders roemen dan in het kruis. Dus niet zomaar in een kruis, maar in het kruis van de Heere Jezus Christus.

En dat moeten we dan ook begrijpen als hij dat aan die gemeenten van Galatië schrijft. Hij noemt daar zelfs alle drie de namen van de Heere Jezus Christus. Vanwege de tijd zullen we dat niet breed uitwerken, maar u weet: die Naam Heere betekent dat Hij het voor het zeggen heeft. Als de Heere in je leven het voor het zeggen krijgt, dan is het toch wel door Zijn Woord en Geest. Is dat in uw leven gebeurd, gemeente? Dat je eerst wel wist van de Schrift en van de Heere Jezus Christus, maar Hem niet in Zijn werk kende? En als u Hem als Persoon leert kennen, als de tweede Persoon van het goddelijke Wezen, dan hebt u er misschien niet eens erg in, maar het is de Geest van Christus Die dat leert. Van Hem is de heerschappij. Van Zijn Woord. Laat u zich gezeggen dat u een arm zondaar bent. Dat je het nazegt door diezelfde Geest. Dat is nog maar die eerste Naam.

Niemand kan zeggen Jezus den Heere te zijn, dan door den Heiligen Geest. En dan die tweede Naam. U weet, dat is Zijn Persoonsnaam: Jezus, Zaligmaker. Onze Heidelbergse Catechismus zegt het zo onderwijzend, dat u die Naam zou gaan gebruiken in uw gebed. Dat u zou zeggen: Heere, Uw Naam is Jezus, Zaligmaker. Ik ben zo'n rampzalige zondaar. Er woont geen goed in mij. Ik kan de Schrift niet verstaan. Ik kan die Naam wel op mijn lippen nemen, maar ik durf het eigenlijk niet te zeggen, en toch staat het in onze tekst: *onzen Heere Jezus Christus*. Nog even dieper, gemeente: mijn Jezus, mijn Heere, mijn God. Thomas kon het ook niet uit zichzelf, maar de Geest heeft het hem geleerd.

En dan die derde Naam, Christus. Die is zo rijk. Profeet, Priester en Koning. Profeet, Die spreekt door Zijn Woord en Geest. Priester, Die zegent en Die opgevaren is door de hemelen en bidt voor mensen die niet kunnen bidden. Hij doet Zijn zegen nederdalen. Maar Hij is ook Koning, Die al Zijn en mijn vijanden in het eeuwig verderf zal storten. Wie is nu uw Koning, gemeente? Onze Heere Jezus Christus, zegt Paulus, Die aan het kruis moest gaan, en dat voor mijn zonde.

2. Leven in de wereld

Dan onze tweede gedachte, leven in de wereld. In onze eerste gedachte hebben we gehoord dat onze Heere Jezus Christus moest lijden en sterven om ons van onze rampzaligheid te kunnen verlossen. Maar dat moet wel in dit leven gebeuren, want na dit leven is er geen bekering meer mogelijk. Dat is immers naar het Woord. Denk maar aan Lukas 16, aan die rijke man die zijn ogen ophief in de hel en wist dat zijn broeders daar straks ook zouden komen. Het was werkelijkheid, heeft de Heere Jezus gezegd. Hoe moeten wij dan gewaarschuwd worden om niet in die plaats te komen? We zijn er nog niet, gemeente! En dan zegt de Heere Jezus: *Zij hebben Mozes en de Profeten*. Dat betekent: de Bijbel. Toen nog het Oude Testament. Nu hebben wij ook de Galatenbrief. Die brief is moeilijk, gemeente. Maar hebt u dan ook juist zulke moeilijke brieven niet nodig? Luther zei: die brief is net als mijn vrouw. Hoewel de brief hem veroordeelde, mocht daarin toch ook gesproken worden van de ontferming die er is in deze wereld. En u weet wat de wereld is, gemeente. Die leeft niet alleen maar buiten ons, buiten de deuren van de kerk. Laten wij daarvoor waken en laten we blijven waarschuwen, dat die wereld van nature in ons hart woont. En dat die wereld een doodsteek moet krijgen. Dat de liefde tot die wereld veranderd mag worden in liefde tot de hemel, waar Christus is.

En dan ga je zeggen: weg wereld, weg alles wat mij aan de wereld zo gebonden houdt. Dat is de bedoeling van de apostel Paulus hier geweest. Als hij heeft gesproken over roemen, gaat hij nu uitleggen hoe je in deze boze tegenwoordige wereld kunt gaan roemen.

Als we diep nadenken over wat roemen nu is, dan gebruikt de Bijbel daar verschillende woorden voor. Een heel bekend woord weet u wel: halleluja. Dat betekent: loof de Heere. *Loof den HEERE, mijne ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heiligen Naam. Loof den HEERE, mijne ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden. Die al uw ongerechtigheid vergeeft, die al uw krankheden geneest. Wat gebeurt daar dan? Dan spreken we goed van God. Dat is roemen.*

Hier wordt weliswaar een ander woord gebruikt, maar het is hetzelfde. Roemen, goed spreken van God. En dat kan niet anders, gemeente, als er geen ijdel roemen meer is. Dan ga je kwaad spreken van jezelf, niet om dat aan de mensen te vertellen, want die weten van u al genoeg, maar om er zelf achter te komen dat je niet zo'n goed mens bent. Dat mag je dan aan de Heere gaan belijden: Heere, dat goede wat ik wil, dat doe ik niet. Het was niet de eerste de beste die dat zei. En hij zei het ook niet zomaar uit zichzelf. Hij zei het door de Geest. En hij zei er nog wat bij: het kwade dat ik niet wil, dat doe ik. En dat werd hem tot zonde, ja nog dieper, gemeente, dat werd hem tot schuld en tot smart.

Dat is nu roemen. Dat zegt de Heere Zelf. Die farizeeër sprak grote dingen, en hij stond nog vooraan ook. Maar die daar achteraan stond, durfde zijn ogen niet eens op te slaan. En dat noemt Christus nu roemen. Roemen in vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog. Goed spreken van God, om wat je mocht leren: er is vergeving. Opdat God geprezen wordt. Roemen in Wie de Heere is en in wat de Heere doet.

Roemen in het kruis van onzen Heere Jezus Christus, zegt de apostel. En hoe wordt dat dan in ons leven zo? Want je kunt wel roemen, grote dingen zeggen, met de lippen spreken, maar het moet een zaak van het hart worden. Het moet een taal zijn die je niet alleen zegt, maar door de Heilige Geest mag leren spreken. En waar wordt dat dan geleerd? Dat hebt u al gehoord. Dat wordt in de diepte geleerd. Dat wordt aan de voeten van Christus geleerd, waar je gaat zeggen: die schuld en die straf die ik verdiend heb, die heeft Christus mij laten zien. Onder de prediking is dat kruis van de gekruisigde Zaligmaker opgeheven en er wordt gezegd: zie. Dat is niet met natuurlijke ogen. *Zie* betekent: kijk nu toch eens, wat een wonder is dat. Dan wordt de Zoon verhoogd, staat

er in de Schrift, en dan mag je de Heere aanschouwen. Zoals Paulus dat heeft gezien op de weg naar Damascus. Toen was hij niets, gemeente. Hij was blind. Hij kon het niet eens zien. Maar hij heeft een glans en een glimp gezien. Het heeft zijn ziel geraakt.

Waar licht heeft geschenen, daar laat het je klagen over het duister. Ouderen zeiden vroeger: als je klaagt over het duister, dan weet je wat het licht is geweest. Nu, dat is hier bij de apostel Paulus gebeurd. Het is niet zo geweest dat hij altijd kon roemen in het kruis van de Heere Jezus. Hij wist het wel en hij kon het ook verkondigen, maar hij schrijft hier aan die gemeenten: jullie roemen, en weet u waarin hij dan met name een voorbeeld noemt? Zij roemden in het teken en zegel van het oudtestamentische genadeverbond. Tegenwoordig hebben wij het teken van het nieuwe verbond, de doop, omdat aan het kruis Christus Zijn bloed heeft gestort. En dat geestelijke leven wordt ons telkens weer aangewezen. Onze schuld en zonde worden ons aangewezen, maar ook waarheen gewezen wordt: op het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, dat reinigt van alle zonde. En dat moet nu beleefd worden. Dat is nu een zaak om mee te maken.

Die mensen roemden in de besnijdenis. Daar roemden zij in. Ze hadden zoveel mensen besneden. Wat was daar dan verkeerd aan? Op zichzelf was de besnijdenis niet verkeerd. Het was een door God gegeven teken. Maar later hebben zij daarin geroemd alsof het tegenovergestelde van het Evangelie ermee bewezen kon worden. Niet door de werken der wet kunt u zalig worden. En toch deden zij dat. Ze hadden de verplichtingen weer opgenomen en ze zeiden nog heel vroom ook: de Heere Jezus is ook besneden, de Heere Jezus heeft de wet gehouden, dus u moet het ook doen. En zo viel men weer terug in een wettische godsdienst.

Begrijpt u dat niet alleen Luther daar heel fel op kon reageren, maar dat Paulus dat hier ook doet en zegt: als je zo leeft, dan ga je verloren. Met je besnijdenis. Met je doop. Met je genadeverbond. Het zijn dan maar woorden. Dat was heel pijnlijk, toen de apostel Paulus die zonde aanwees. Hij zegt heel concreet: een kruis is niet alleen maar een balk die naar boven wijst. Een kruis heeft ook een dwarsbalk. Die zegt: u bent van deze wereld, maar u moet zien Wie op dat kruis Zijn leven gaf.

3. Leven onder het kruis

Dan onze derde gedachte. Ik zie wel eens bij jongeren dat ze zo gemakkelijk een kruisje aan een kettinkje dragen. Hoe dat hier in de gemeente is, weet ik niet, maar als je dan bijvoorbeeld vraagt wat men daarvan vindt, dan krijg je verschillende antwoorden. Wat is nu, als je begeert als christen te leven in deze wereld, leven onder het kruis van Christus?

Ik noemde zojuist het voorbeeld van een kruisje. Op zichzelf is daar natuurlijk niet altijd direct iets zondigs mee gezegd. Zelfs in het raam van een kerk kan een kruis staan. Het gaat in de prediking immers om het kruis van de Heere Jezus. Dus als je zelf een kruisje draagt, hoeft dat op zichzelf niet alles te zeggen. U zult misschien zeggen: het kan zelfs aanleiding zijn om erover te spreken.

Ik vroeg eens aan een jongen, toen ik het zag: wat betekent dat, dat jij zo'n kruisje draagt? Hij had naast zijn zus in de kerk gezeten. Na de dienst was er een ogenblik gelegenheid om met elkaar te spreken. Ik vroeg dus: wat betekent dat je nu dat kruisje draagt? Hij antwoordde: in dat kruisje zit de as van mijn moeder. Hij was dus eigenlijk nooit in de kerk geweest. En sinds kort, twee of drie keer, was hij, omdat het kerst was en de klokken luidden, die kerk binnengelopen. En hij bleef, gemeente. Als ik mij niet vergis, zit hij er nog steeds. Ik weet niet of hij nog steeds dat kruisje draagt, maar de vraag is of hij is gaan begrijpen dat een kruis niet alleen maar een teken van de dood is, van een smadelijke dood, van een vervloekte dood, maar dat er voor een christen nog iets anders in ligt.

Iemand zei eens tegen mij: dominee, dan denken ze dat je rooms bent. Maar als je dan een open gesprek krijgt, dan kun je ook uitleggen dat wij in de protestantse traditie geen crucifix hebben, geen kruisbeeld waaraan de gekruisigde Jezus hangt, en dat wij ook niet van een uiterlijke voorstelling kracht verwachten.

Hier in de gemeente van Galatië dachten ze: wij verwachten kracht van wat wij doen. En de apostel Paulus zegt: nee. Als het kruis van de Heere Jezus Christus werkelijk waarheid wordt, dan komt dat kruis in uw hart. Dan draag je dat kruis van de Heere van binnen mee. Dan heb je niet alleen droefheid over je zonde, maar dan verlang je ook om in dit leven onder het kruis van Christus te leven.

En wat is dat dan? U zult begrijpen, gemeente, dat is natuurlijk iets anders dan het kruis waarvan de Heere Jezus zegt: *Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op, en volge Mij*. Dat ziet op de gevolgen van de zonde in dit leven. Je bent ziek geworden. Misschien heb je altijd maar gedacht: dat kan mij niet overkomen. Of er zijn andere voorbeelden te noemen. Er zijn zoveel dingen in het leven die kruis zijn vanwege de gevolgen van de zonde. Misschien hebt u als vader of moeder niet meegegeven wat u had moeten meegeven. Misschien is een huwelijk gebroken. Er zijn talloze oorzaken aan te wijzen. Ik denk dat je de Heere ook nodig hebt om dat kruis te leren dragen.

Maar hier gaat het in de eerste plaats niet om dat kruis. Het gaat om dat kruis waaraan Jezus Christus gekomen is. Hij heeft Zich vrijwillig, niet maar tegen wil en dank, laten vasthechten aan dat vloekhout van het kruis. Hij heeft zelfs gebeden: *Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen*. En later is voor de apostel Paulus onwetendheid tot zonde geworden. En hij schrijft het hier aan de gemeente: gemeente van Galatië, en ook gemeente hier, besef het goed. We kunnen zonden in onze onwetendheid gedaan hebben, en misschien daarna volgehouden hebben, maar de Heere zegt: ook die zonde moet beleden worden. Er moet mee gebroken worden.

Dan heb ik nog maar alleen over de zonde van het kruis gesproken. We hebben gehoord wat de Heere Jezus aan het kruis heeft moeten lijden. Wat nu Zijn kinderen in deze wereld ook moeten meemaken, menigmaal als gevolg van de zonde, dat heeft Hij in de diepste zin gedragen. Christus droeg niet alleen een kruis, maar Hij heeft dat kruis gedragen en ook weggedragen. Hij droeg de diepte van de eeuwige verdoemenis. Toen was immers de hel in Hem, toen de Vader Hem verliet en die troost door Hem gemist moest worden. Waarom? Onze belijdenis verwoordt het zo schoon: opdat ik in mijn zwaarste aanvechtingen verzekerd zij en mij ganselijk vertrooste, dat mijn Heere Jezus Christus mij van de helse benauwdheid en pijn verlost heeft. En dan leert een volk ook belijden: opdat ik van God niet verlaten zou worden.

Gemeente, als je dat mag meemaken, wat is Godverlating dan een werkelijkheid. Uiteindelijk zouden wij door God voor eeuwig verlaten moeten worden. Dat is nu die laagste plaats. En dat is de plaats waar Christus Zich openbaart. Dat is de plaats waar Hij met de troost van het Evangelie komt. Dat ik in die plaats moest zijn, maar dat Hij mij daar opraapt. Niet om mij een plaats naast prinses te geven, maar om mij mee te nemen in Zijn hart. Denk maar aan Maria Magdalena: *Ik vare op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God*. Ziet u het? Als dat nu leven wordt. Dan kan zij Christus als het ware niet meer vasthouden. Hij zal straks ook voor haar uit het zicht zijn, maar zij wordt ervoor ingewonnen opdat Hij in haar hart zal zijn.

Dat is de beleving. Als u *De Christenreis* leest, dan ziet u hoe daarin getekend wordt wat dat leven onder het kruis nu is. Vroeg of laat. Bij de een op deze wijze, bij een ander anders. Maar er zullen er zijn die op die plaats mogen komen waar het pak, dat hun schouders zo naar beneden drukte, van hun rug afvalt. En dat ze mogen zien en weten waar hun zonde gebleven is.

Velen geloven wel iets, maar weten niet waar hun zonde gebleven is. Dat moet gekend worden. Dat je gewassen bent in het bloed van Christus. Dat dat Woord op je ziel werd toegepast. Dat het kracht deed. Dat het geloof mocht gaan geloven dat de schuld in het graf is verslonden en dat God geen zonde meer ziet in Jakob, geen overtreding in Israël. Zelf zien ze die zonde nog wel. En dan gaan ze verder, gemeente. Dan blijft het kruis niet achter. Dan dragen ze het kruis mee in hun hart.

Als dat nu niet zo is, gemeente, als er geen bekering, geen verandering, geen rust en geen vrede komt, dan zijn we arme mensen. Dan zijn we de kerk wel ingegaan en dan gaan we de kerk weer uit, maar we zijn verhard en nog harder geworden.

Nu wil de Heere, zoals Paulus dat deed, na de leer te hebben uitgelegd en aangewezen waar het fout zat, niet die mensen afschrijven. Laat staan zich boven hen verheffen. Maar hij wil roemen. Hij wil hun de woorden geven waar het over gaat. De woorden van het werk van de Heere Jezus Christus. *Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn.* Niet voor mensen die in zichzelf roemen, maar voor hen die mogen roemen in het kruis van de Heere alleen.

Dat is het derde, gemeente. Dat leven onder het kruis is, zoals de wereld zou zeggen, een benauwd leven. En men heeft het ook menigmaal benauwd. Maar de Heere geeft uitkomsten. Het is een ruim leven. Het is leven uit de overvloed van de genade, telkens weer terug te moeten keren, telkens weer geholpen te worden.

God helpt in nood. En dat mag de apostel Paulus aan het slot van die brief zeggen. Laat ik dan niet in de mens eindigen, zegt hij, maar laat ik eindigen in Hem, Die niet alleen mijn ziel heeft liefgehad, maar Die ook het goede werk in de gemeenten van Galatië begonnen heeft en het ook voleindigen zal.

Mag ons dat bemoedigen, gemeente, als we straks dit leven uit zullen moeten gaan. Hoe zal dat dan zijn? Mag het dan zijn: gedragen, meegenomen uit het leven. Dan zullen de engelen komen en mag er gedragen worden in Abrahams schoot.

En Jezus is dan het Leven. Onze belijdenis zegt: als Hij ergens Zijn aangezicht verbergt, is dat bitterder dan de dood. Hebt u het aangezicht van de Heere nog nooit gezien? Is de dood dan niet bitter? Maar de openbaring van het leven van Hem Die aan het kruis gestorven is, maar nu zit aan de rechterhand van de Vader, is zoeter dan het aardse leven. *Och, werd ik derwaarts weer geleid, dan zou mijn mond U d'ere geven.*

Begrijpt u nu, gemeente, dat het zo belangrijk is om dat versje niet alleen met de woorden te kennen, maar ook in de zaak?

*O, hoe duister, hoe ontzettend,
hoe zielsverscheurend, hartverpletterend
was dat schrikkelijk uur,
toen het vlek'loos Lam geslacht werd
en de losprijs aangebracht werd
der gevangen creatuur.*

*De aarde siddert, rotsen kraken,
doden in het graf ontwaken,
Jezus Christus geeft den geest;
en het voorhangsel der tempel
scheurt in tweeën tot den drempel,
de eerste schepping is geweest.*

*Golgotha! gy zaagt dat wonder!
't Licht der heerlijkheid gaat onder,
En het daglicht keert tot nacht!
Maar die nacht weldra wordt klaarheid,
Al wat schaduw was, wordt waarheid!
't Is vervuld, het is volbracht!*

*Ja, volbracht zijn al de woorden
die Gods profeten hoorden;
ja, vervuld is het recht der wet.
Onze wonden zijn verbonden,
onze zonden zijn verslonden,
en der slangenkop verplet.*

Dan komt dat couplet, gemeente:

*In het kruis zal 'k eeuwig roemen,
en geen wet zal mij verdoemen;
Christus droeg de vloek voor mij.
Christus is voor mij gestorven,
heeft genâ voor mij verworven;
'k ben van dood en zonde vrij.*

En dan eindigt het nog niet, gemeente. Anders zouden we weer in de mens eindigen.

*Zalig, die in Hem gelooven!
O! bestraal ons hart van boven,
Geest der Waarheid! God van heil!
Dat mijn ziele zich verlieze,
(Dit's het deel, dat ik verkieze!)
In die liefde zonder peil!*

*Looft, o Sion! prijst uw Heere!
De aarde luister, 't Lam ter eere,
Naar uw heilig psalmgebruisch!
Looft Hem, die de hel verplette!
Looft Hem, die Zijn volk ontzette!
Looft uw Koning aan het kruis!*

(Isaac DaCosta 'Paaszangen')

Amen.